

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/129/2021
Identifikačné číslo spisu: 5319202414
Dátum vydania rozhodnutia: 27.05.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Lubor Šebo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:5319202414.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloletého Y. P., narodeného XX. júna XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny O., dieťa rodičov otca E. P., bytom v O., M. R. Y. XXXX/X, zastúpeného JUDr. Ladislavom Ščurym, advokátom so sídlom v Čadci, Mierová 1725 a matky F. Y., bytom v S. XXX, t.č. bytom G. G. B. H., v K., F. XXX/XX, zastúpenej JUDr. Michalom Roštárom, advokátom so sídlom v Turzovke, Pod Brehom 71, o nariadenie neodkladného opatrenia a úpravu rodičovských práv a povinností, vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 14P/34/2019, o dovolaní otca proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 8. januára 2020 sp. zn. 8CoP/56/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Čadca (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením z 11. októbra 2019 č. k. 14P/34/2019-172 zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal dočasne zveriť maloletého do svojej osobnej starostlivosti, matku zaviazať povinnosťou prispievať na výživu maloletého sumou 100,- € mesačne a upraviť styk matky s maloletým kedykoľvek po dohode s otcom, avšak za prítomnosti tretej osoby. Neodkladné opatrenie navrhoval do času, kedy súd rozhodne vo veci samej vedenej pod sp. zn. 14P/34/2019. Súd prvej inštancie mal za to, že neexistuje dôvod ani žiadna naliehavá potreba pre okamžitý zásah súdu tým, že neodkladným opatrením zmení úpravu práv a povinností k maloletému, najmä, ak nemá osvedčené, že takáto dočasná zmena bude v záujme dieťaťa.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie otca uznesením z 8. januára 2020 sp. zn. 8CoP/56/2019 uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne. Uviedol, že vychádzajúc zo skutkového stavu v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, po preskúmaní napadnutého uznesenia, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na jeho podklade dospel k správnym skutkovým zisteniam a prejednanú vec aj správne právne posúdil. Konštatoval, že dôvodnosť návrhu na nariadenie

neodkladného opatrenia musí byť zrejmä z jeho samotného obsahu, resp. aj z písomných dôkazov k nemu pripojených, keďže v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia sa spravidla dokazovanie nevykonáva a vychádza sa len z návrhu na jeho nariadenie v prípade nariadenia neodkladného opatrenia pred začatím konania a v prípade nariadenia neodkladného opatrenia po začatí konania aj z obsahu súdneho spisu, teda z dôkazov už vykonaných. Dokazovanie má v tom prípade charakter tzv. osvedčovania, keď skutočnosti uvedené v návrhu alebo ktoré sú súdu zrejmé, keď nariaďuje neodkladné opatrenie, spĺňajú atribút vysokej miery pravdepodobnosti. Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť aj bez výsluchu účastníkov, bez ich vyjadrení, ako aj bez nariadenia pojednávania. Oboznámiac sa s dôvodmi uvedenými v návrhu otca dieťaťa, rozhodnutím súdu prvej inštancie, odvolaním otca dieťaťa, vyjadrením matky dieťaťa ako i obsahom celého spisového materiálu odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie otca dieťaťa nie je dôvodné. Odvolací súd mal z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie za to, že sa súd zaoberal predloženými fotografiami, videami ako i ním predloženými listinami, s ktorými sa tiež podrobne oboznámil a zaujal k nim správne vyhodnocujúce stanovisko. Odvolací súd v súvislosti s tvrdenou nestarostlivosťou matky o maloletého prihladol aj na správu od Poradenského centra X. O. z 8. októbra 2019, podľa ktorej matka rodičovské zručnosti ovláda, cvičila s ním, chodila na dotykové terapie, nezanedbala lekárske prehliadky. Otec fotografiami a videami neosvedčil, že by sa v tejto súvislosti matka o dieťa nestarala ani sa oň nezaujímal. Dôvody a príčiny odchádzania matky zo spoločnej domácnosti uvádzané súdom prvej inštancie si odvolací súd osvojil. Vzhľadom na uvedené, keď nebola v čase rozhodovania súdu prvej inštancie daná nevyhnutnosť bezodkladnej úpravy pomerov maloletého navrhovaným neodkladným opatrením, odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil. Napriek vyššie uvedeným záverom odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že ostatné otcom dieťaťa v návrhu i v odvolaní uvádzané skutočnosti (psychopatické sklony matky dieťaťa) by mali byť zo strany súdu prvej inštancie dôsledne preskúmané v konaní vo veci samej.

3. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie otec. Namietal, že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Zároveň dovolanie podal aj na základe ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Nesprávnosť procesného postupu videl v tom, že odvolací súd doplnil dokazovanie v tom smere, že urobil dopyt na OR PZ v Čadci za účelom zisťovania zásahu hliadky v byte B. P. 6. novembra 2019. Na dopyt súdu OR PZ Čadca zaslalo správu zo 14. novembra 2019, s ktorou ako otec maloletého nebol oboznámený, hoci sa táto odpoveď nachádza na čl. 290 súdneho spisu (čo zistil až pri študovaní spisu po rozhodnutí odvolacieho súdu). Poukazuje na skutočnosť, že s týmto dôkazom nebol oboznámený a tým, že sa ako otec nemohol vyjadriť k vykonanému dôkazu, bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces. Ďalej namieta, že odvolací súd nereflektuje na jeho nahrávky, videá, fotografie, ani neodôvodňuje, prečo tieto nemohol prehrať. Rozhodnutie preto trpí nepreskúmateľnosťou. Otec má za to, že bolo porušené právo na kontradiktórne konanie a princíp rovnosti zbraní. Nesprávne právne posúdenie vidí otec v tom, že súd mal podľa čl. 5 zákona o rodine prihladiť predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa, ktoré je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Ako otázku zásadného právneho významu, ktorú žiada posúdiť uviedol, či „je v súlade s čl. 5 zákona o rodine a čl. 3, 4, 12 a 18 Dohovoru o právach detí ponechanie maloletého dieťaťa matke, ktorá dobrovoľne odišla zo spoločnej domácnosti a následne bola umiestnená do krízového centra?“ Navrhol, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Matka maloletého dieťaťa vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhla dovolanie otca ako nedôvodné zamietnuť, resp. neprípustné odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie otca je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP). Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže CMP neustanovuje inak, dovolací súd ďalej skúmal možnosť aplikácie ustanovení CSP pre konanie o dovolaní otca.

7. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. To znamená, že preskúmať existenciu týchto dovolacích dôvodov je možné iba vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej, alebo rozhodnutiu konečnému.

9. Preto dovolací súd skúmal, či napadnuté uznesenie odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení v prejednávanej veci je rozhodnutím vo veci samej, prípadne rozhodnutím konečným, ktorá povaha rozhodnutia by otvárala dovolaciemu súdu možnosť preskúmať prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP a dospel k záveru, že v danom prípade prípustnosť podaného dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP nie je daná.

10. V danom prípade bol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podaný počas prebiehajúceho konania vo veci samej. Dovolací súd uvádza, že dovolaním napadnuté potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bolo vydané počas prebiehajúceho civilného mimosporového konania vo veci samej. Aj po rozhodnutí o návrhu na neodkladné opatrenie konanie (vo veci samej) pokračuje a súd prvej inštancie o veci samej ďalej koná a rozhodne (porovnaj rozhodnutie 8Cdo/83/2017, R 21/2018). Nejde teda o rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, preto prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 CSP nemožno vyvodiť.

11. Rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej je rozsudok, ktorým odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie buď potvrdzuje alebo mení, ale napr. i rozhodnutie o neodkladnom opatrení, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu (pozri rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Obdo/76/2016 a odbornú právnickú literatúru - Števíček M., Fícová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol.: Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, str. 458). Taká situácia môže nastať predovšetkým v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba podľa § 336 ods. 1 CSP. V prejednávanej veci ale o takýto prípad nejde, pretože bolo vydané počas trvania konania vo veci samej (resp. v tomto konaní), ktorého predmetom je úprava rodičovských práv a povinností vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 14P/34/2019. Dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nie je ani rozhodnutím, ktorým sa konanie (o veci vymedzenej návrhom na začatie konania) končí. Po nariadení neodkladného opatrenia síce nemusí obligatórne nasledovať konanie vo veci samej, ale v danom prípade naďalej prebieha konanie vo veci samej o úprave práv a povinností rodičov voči maloletému dieťaťu, resp. toto konanie vo veci samej bolo ukončené rozhodnutím vo veci samej, a to rozsudkom súdu prvej inštancie z 29. júna 2020 č.k. 14P/34/2019-568 v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu zo 14. januára 2021 sp. zn. 6CoP/66/2020. Zároveň dočasnosť a provizórnosť úpravy pomerov účastníkov v prejednávanej veci vyplýva predovšetkým priamo zo samotného návrhu otca, ktorým žiadal, aby súd dočasne upravil pomery do času, „kedy súd rozhodne v tejto veci č. 14P/34/2019 vo veci samej“. Z navrhovaného výroku o

nariadení neodkladného opatrenia je preto daná jednoznačná dočasnosť tohto nariadeného neodkladného opatrenia, ktoré je limitované právoplatnosťou meritórneho rozhodnutia v prebiehajúcom súdnom konaní vo veci samej o úprave práv a povinností rodičov voči maloletému dieťaťu.

12. Otec zároveň vyvodzoval prípustnosť dovolania aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Dovolací súd uvádza, že prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP je v zmysle § 421 ods. 2 CSP (ktorý je vo vzťahu k § 421 ods. 1 CSP osobitným ustanovením, t. j. lex specialis) vylúčená aj v prípade, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (§ 357 písm. d/ CSP). Prípustnosť dovolania je tak v danom prípade výslovne vylúčená ustanovením § 421 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. d/ CSP, keďže v danom prípade odvolací súd rozhodoval o odvolaní proti uzneseniu o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia.

13. Vzhľadom na to, že dovolanie otca nie je podľa § 420 a § 421 ods. 1 CSP prípustné, Najvyšší súd Slovenskej republiky ho odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania.

14. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd rozhodol podľa § 52 CMP a § 451 ods. 3 CSP.

15. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.